

Omya-Vingrau: David contra Goliat

Omya, una multinacional suïssa fa la guerra a Vingrau (Rosselló), a vint quilòmetres al nord de Perpinyà. Des del 1990 prova d'explotar un filó de carbonat de calci. La zona que vol explotar és a dos quilòmetres del poble, i posa en perill totes les vinyes de Vingrau.

Després de cinc anys de guerra administrativa, el conflicte que oposa la majoria dels habitants de Vingrau a la multinacional suïssa Omya entra en una nova fase. En un vot efectuat la primavera del 1995, un 85% dels veïns del poble va rebutjar el projecte d'exploració. Amb tot, la multinacio-

nal continua fent importants obres de preparació per dur-lo a terme. L'oposició s'ha convertit en una pugna constant, que només ha portat maldecaps i sancions als vingraucens. Tant és així que ha arribat als diaris suïssos, que no paren de condemnar l'actitud de la multinacional en aquest afer. Els adversaris de la

pedrera, aplegats en un comitè de defensa, han denunciat des del principi els mètodes antidemocràtics utilitzats per l'empresa. Avui la premsa helvètica sospita si no hi ha pressions econòmiques sobre la justícia, la premsa i els polítics locals.

Omya, filial francesa de la multinacional suïssa Plüss Stauffer, té

ANTOINE GASQUEZ

Un 85% dels veïns del poble de Vingrau van rebutjar el projecte d'exploració d'Omya en un vot efectuat la primavera de l'any 1995. Amb tot, la multinacional helvètica continua fent importants obres de preparació per dur-lo a terme.

per cap Max Schachenmann, de vuitanta-un any, un dels industrials més rics del país, amb una fortuna personal avaluada en uns 900 milions de francs suïssos (90.900 milions de pessetes). D'ençà que el conflicte de Vingrau ha superat els límits de Catalunya Nord, la seva actitud en aquest afer ha canviat força.

Quan una delegació de cinquanta vingraucencs va anar fins a Zuric per manifestar a la seu de Plüss Staufer, l'estiu del 95, les declaracions del cap de comunicació de la multinacional van confirmar els dubtes dels nord-catalans. En la conferència de premsa que va seguir a l'acte, assegurava: "Els manifestants s'han equivocat d'adreça; els responsables són Omya i l'administració francesa". Més endavant, les paraules del senyor Ilario Fanetti van ser ben clares: "Aquest projecte és ben muntat i ben acollit; si l'administració francesa anul·la el permís, aturarem les obres immediatament".

Si l'afer a la premsa local és sobradament criticat, especialment per l'únic diari de Catalunya Nord, l'actitud de l'ex-prefecte Bonet en aquest conflicte és més que discutible. Enviat a Perpinyà per posar-hi fi, va infringir sistemàticament les decisions municipals, abusant del càrrec. Va ordenar a la policia de carregar contra els participants en una manifestació pacífica i no va parar d'enverinar una situació que no ho freturava gens. Inculpats, alguns membres del comitè de defensa de Vinagrau tenen prohibit l'accés al camí que recorren els vehicles d'Omya per fer cap a la pedrera. Aquesta àrea té una superfície de 100 hectàrees closa amb filferrades i vigilada nit i dia per guàrdies i gossos. Recomensat per l'estat francès, Bernard Bonet ha estat nomenat prefecte de Còrsega i ha deixat al darrere una situació complicadíssima...

Durant mesos i mesos, el ministre francès del Medi Natural va provar de fer entrar en raó els responsables de la multinacional. Un funcionari del ministeri va

oferir la prova que Omya tenia més concessions a la mateixa regió, amb carbonat de calci de la mateixa qualitat. Malgrat la resistència de més d'un centenar d'associacions i organitzacions, la majoria dels elegits i responsables econòmics locals són favorables a l'acord governamental que dona el vist-i-plau a l'explotació de la pedrera. Una explotació que funcionaria les vint-i-quatre del dia durant una trentena d'anys, per foradar una superfície equivalent a la de 150 camps de futbol, just a dos quilòmetres de l'aglomeració.

Tot i que la zona en qüestió aixopluga espècies vegetals i animals protegides, Omya ha destruït la garriga de l'entorn de Vingrau, amb què ha eliminat dues espècies de tulipes, la *Tulipa sylvestris* i la *Bufonia perennis*, i posa en perill la supervivència de l'àliga de Bonelli, un dels trenta últims exemplars que en resten a l'estat francès, i que viu a les penyes situades a la part alta de l'explotació.

Des que les dones del poble van iniciar la vaga de fam, el govern francès ha designat un moderador perquè calmi els esperits

i provi d'instaurar el diàleg entre Omya i la gent de Vingrau.

Cap a una solució? Segons que ha anunciat no fa gaire l'enviada de l'estat, la senyora Bouchardeau, la solució d'aquest conflicte estaria en una barata de terrenys. "Ara duem a terme la requalificació de les terres del municipi i després discutirem sobre els intercanvis amb l'Oficina Nacional del Bosc, comentava el batlle de Vingrau, Claude Bazinet. Aquesta Oficina és propietària de les terres de la pedrera i dels voltants, i segons que ha declarat l'enviada de l'estat, s'avindrien a intercanviar terrenys seus amb els del poble, cosa que permetria a Vingrau de controlar l'explotació.

El municipi barataria tota la part superior de l'explotació, que condemna les vinyes, per unes terres de dimensions idèntiques més al sud. Amb aquest intercanvi, Omya salvaria l'explotació i els vingraucencs guanyarien protegir una mica les seues explotacions vitícoles. Ben poca cosa per tants esforços.

Sebastià Girard

Instantània d'una de les protestes dels habitants de Vingrau, que tallen el camí que fa cap a la pedrera davant la mirada de les forces d'ordre públic. L'antic prefecte de Perpinyà, Bernard Bonnet, va ordenar a la policia que carregués contra els participants d'una manifestació pacífica.